

Vogels poepen de natuur vol plastic afval

ROTTERDAM • Het plastic afval dat wij in zee achterlaten, komt via vogelmagazijn alsnog in de ongerepte natuur terecht. Tot nu toe namen wetenschappers aan dat het deel aan plastic afval dat door vogels werd opgegeten geen kwaad kon. Het zou immers toch jaren duren voordat de vogels het verteren. Uit onderzoek van Jan Andries van Franeker van de Wageningen Universiteit blijkt echter dat vogels plastic heel snel tot kleine stukjes kunnen verteren en vervolgens uitpoepen. Zo kan het dat plastic uit de Noordzee via trekvogels op Antarctica terecht komt.

Tijdens zijn onderzoek op de Zuidpool constateerde Van Franeker dat een stormvogel die vanaf de Noordzee na zijn overwintering naar Antarctica vliegt, per maand ruim 0,23 gram plastic deeltjes achterlaat. Alle stormvogels van de Noordzee samen (zo'n twee miljoen) krijgen jaarlijks zes ton plastic te verwerken. In de Noordzee wordt elk jaar zo'n 20.000 ton afval gedumpt.

Ex-pastoor Kerkrade op vrije voeten

MAASTRICHT • Het Openbaar Ministerie (OM) in Maastricht heeft de 57-jarige ex-pastoor Sjang S. uit Kerkrade gisteren op vrije voeten gesteld. Hij blijft volgens een woordvoerder van het OM nog wel verdachte.

Justitie vindt het niet nodig de geestelijke langer vast te houden. De vrijlating komt een dag voordat S. zou worden voorgeleid aan de raadkamer van de rechtbank.

S. werd ruim twee weken geleden opgepakt. De inmiddels door bisschop Frans Wiertz ontslagen pastoor zou geld hebben verduisterd dat was bedoeld voor de nabestaanden van een in 2004 in Kerkrade omgekomen Duitse truckchauffeur. Ook zou hij hebben gerommeld met een persoonsgebonden budget voor een vrouw in Heerlen. Het zou gaan om tienduizenden euro's.

'Alzheimer is via scan goed te volgen'

AMSTERDAM • Gebruik van MRI-scans helpt om de ziekte van Alzheimer (dementie) beter te volgen. Ook kan bij de eerste verschijnselen de diagnose al worden gesteld. Dat bevestigde radioloog Jasper Sluimer vandaag tijdens zijn promotie. Hij deed zijn onderzoek aan het VU medisch centrum in Amsterdam. Sluimer onderzocht met MRI-scans honderden breinen van gezonde proefpersonen, Alzheimerpatiënten en mensen met geheugenklachten. Om de twee jaar werd een scan van hun brein gemaakt. Volgens hem ontwikkelt de ziekte zich volgens een vast patroon. Als in de toekomst een medicijn wordt ontdekt, helpt de snelle diagnose voor de behandeling.

Alarm over dreigende sluiting buitenbaden

DRIEBERGEN • Het aantal buitenbaden in Nederland neemt steeds verder af. Waren het er in 2006 nog zo'n 225, nu zijn het er zo'n 210. Dat aantal zal dit jaar nog verder slinken, stelt het Nationaal Platform Zwembaden NRZ op basis van de begrotingsplannen van verschillende gemeenten.

Directeur Ronald ter Hoeven verwijst naar de huidige plannen om buitenbaden weg te bezuinigen in onder andere Rheden, Zuidlaren, Schiedam, Apeldoorn, Loenen en Dronten. In sommige van deze gemeenten, zoals Dronten, ontlokken de bezuinigingen een storm van protest onder de bevolking.

Gemeenten laten hun oog op de

Ronald ter Hoeven van het Nationaal Platform Zwembaden: 'Gemeenten krijgen spijt van sluiting zwembaden.'

buitenbaden vallen omdat ze relatief duur zijn. Vanwege de hoge kosten voor aanleg, onderhoud en toezicht én het kortlopende seizoen zijn ze voor gemeenten niet winstgevend te krijgen. Ter Hoeven: „Gemiddeld gesproken halen buitenbaden zeventig procent van hun inkomsten uit de toegangskaartjes: gemeenten moeten er dertig procent op toelagen.”

Ondanks de hoge kosten zullen gemeenten spijt krijgen van de 'kaalslag', denkt de directeur. „Een buitenbad maakt een gemeente aantrekkelijker voor de eigen inwoners, voor toeristen, voor jongeren. Mis je zo'n plaats, dan zul je ergens anders misschien problemen krijgen; overlast, vandalisme. Daar moet je als gemeente dan weer wat tegen doen. Verder is zo'n buitenbad natuurlijk belangrijk voor de gezondheid; het drukt de kosten voor de gezondheidszorg.”

De Vereniging Sport en Gemeenten benadrukt dat de plannen niet zomaar op tafel komen. Woordvoerder André van Kesteren: „Er is geen enkele gemeente die vrolijk

eventjes een openluchtbad sluit. Gemeenten weten hoe belangrijk het voor de leefbaarheid is, voor de gezondheid.” De 'gigantische bezuinigingsopgave' noopt de gemeenten volgens Van Kesteren echter tot 'ingrijpende besluiten'. „Hoeveel buitenbaden moeten er zijn als dorpen fuseren? Is er schoolzwemmen of alleen voor recreatie? Hoe ver weg zijn de andere baden? Is de route veilig?” Ter Hoeven vindt baden bij vakantieparken of recreatieplassen geen alternatief. „Het buitenbad is voor kinderen en ouderen dichtbij, veilig en goedkoop.”

De gemeenten hakken tijdens de begrotingsvergadering in mei of juni de knoop door.

'Ik kan mijn puber moeilijk in een opblaasbad zetten'

Moeder in Swifterbant: Het zwembad is gezellig en onmisbaar

SWIFTERBANT • Buitenbaden dreigen het loodje te leggen nu gemeenten bezuinigen. In Swifterbant in Flevoland gruwelt bewoonster Sandra Nobel van het plan het lokale zwemparadijs dicht te gooien. 'Jongeren gaan weer op straat donderjagen.'

EEFJE OOMEN

SWIFTERBANT • Elke mooie zomerdag tikt haar 12-jarige zoon Luke na schooltijd eventje thuis aan en vertrekt dan terstond met een zak chips, pakje drinken en 50 eurocent voor een ijsje naar het buitenbad. „Daar zitten dan bijna al zijn klasgenoten. Die gaan daar lekker spelen, zwemmen, kletsen. Het is dé plek waar alle kinderen én tieners van het dorp samenkomen.”

Voor moeder Sandra Nobel, die ook een zoon van 8 heeft, is het plaatselijke buitenbad De Abelen op zonnige dagen niet minder dan een eerste levensbehoefte. „In een dorp als dit, met zo'n 7600 inwoners, heb je niet veel voorzieningen voor kinderen. Een buitenbad is ideaal: alle kinderen zijn op een leuke plek samen, ze zijn lekker sportief bezig en het is er veilig. Natuurlijk kun je voor de kleintjes thuis ook iets regelen, maar ik kan mijn puberzoon toch moeilijk in een opblaasbad zetten?”

Nobel was verbijsterd toen ze vorige week hoorde dat het buitenbad op de lijst van bezuinigingsplannen stond. „Moet je je voorstellen: de gemeente had laatst nog een hele publiciteitscampagne dat je, als je hier woont, nooit meer op vakantie hoeft. Met deze plannen slaat zo'n slogan nergens meer op.”

De 39-jarige moeder begrijpt dat overheden in tijden van economische malheur moeten snijden, maar vindt het sluiten van het buitenbad een 'heel vreemde keuze'. „We maken ons met z'n allen zorgen over het overgewicht van kinderen, we roepen allemaal dat kinderen meer naar buiten moeten, meer moeten bewegen. En toch doen we zo'n bad dicht. Tja, dat betekent dan dus dat jongeren weer achter de Playstation kruipen of op straat gaan donderjagen. Dat is de bedoeling toch niet?”

Ze meent dat

haar dorp snel aan aantrekkingskracht zal verliezen. „Als mensen zich ergens willen vestigen, kijken ze ook altijd naar de voorzieningen en zo'n zwembad is dan een belangrijk extraatje. Dat gold ook voor mij toen ik 4,5 jaar geleden vanuit Waddinxveen hiernaartoe verhuisde.”

Sportwethouder Hans Engelvaart wijst erop dat zijn gemeente, waarin Swifterbant, Dronten en Biddinghuizen zijn samengevoegd,

« **We roepen steeds dat kinderen meer buiten moeten bewegen. En dan een bad sluiten?**

Sandra Nobel

vanaf 2014 elk jaar zo'n 4,7 miljoen euro moet bezuinigen. „We ontkomen er niet aan te kijken op welke voorzieningen we kunnen besparen.” Hij vindt het 'niet gek' dat ook naar de zwembaden wordt gekeken. „Ik begrijp best dat alle bewoners aan hun eigen baden vasthouden, maar we hebben hier in elke kern één bad; dus drie baden voor 40.000 in-

woners. Dat is ruim, zeker als je het met grote steden vergelijkt.” Den Haag heeft geen buitenbad, de Rotterdamse binnenstad één, Utrecht één dat tijdelijk gesloten is en Amsterdam drie.

Het openhouden van het bad in Swifterbant kost jaarlijks 70.000 euro. Bovendien moet binnenkort de knoop worden doorgemaakt over een onvermijdelijke 'grote beurt'. Engelvaart: „We knappen het bad elk jaar een beetje op, maar nu moeten we echt gaan investeren in een modern bad. Dat zal een fikse uitgave zijn.” De bestuurder staat wel 'open' voor ideeën van Nobel en haar medestanders voor een goedkopere exploitatie. „We kunnen met meer vrijwilligers werken, maar aan die vrijwilligers zullen wel hoge eisen gesteld worden. Dat moet in een modern zwembad.”

Nobel doet er alles aan om de gemeenteraad die er in juni een besluit over neemt, van het plan af te brengen. Ze verzamelt steunbetuigingen via hyves, facebook en twitter en heeft een ouderwets 'watergevecht' in petto. „Volgende week maandag opent het seizoen weer en dan gaan we met alle dorpskinderen letterlijk vechten voor behoud van ons bad.”

Sandra Nobel en haar zonen Luke (midden) en Max willen niets liever dan dat zwembad De Abelen openblijft.

FOTO SASKIA BERDENIS VAN BERLEKOM